

* *

אפשר כי חזיון ה"קומנדו" מושך את התענינות החוגים הרחבים על ידי הצד הסנסציוני והמגרה שבו. אך לאמתו של הדבר מציינת חופעת גדודי ה"קומנדו" במלחמה הזאת מפנה רציני מאוד בתמיסת הדינמיקה של המלחמה, ערך הלוחם הבודד ודרכי הכשרתו לקרב. למגמות חדשות אלה ולהערכת החזיון האישי והתנוכי של לוחם-מעמיל, מוקדשים הקטעים מטרי עטם של הקפטן ס. פולס ושל ארתור ברייאנט. הרשימה עם פלוגות-מתחן בריטיות" מבארת את השטחים והמסיבות של אמן איש-הקומנדו הבריטי. ב"קומנדו עברית" ניתן ציון-מה לגלוי עברי של חלוציות צבאית. כהשלמה - בא הספור "כבוש-הבית", המדגים תרגיל מהטיפוס של חמרוני ה"קומנדו".

בחוברת זו של "מערכות" מופיע גם תאור "אמן-הקרב" החדש של הצבא הבריטי שאינו כלול במסגרת המדור הזה, אך קשר יסודי קיים בין תכנו לבין המאמץ הגדול להכשרה צבאית-עצמית אינטנסיבית ומלכדת, אשר יחידות ה"קומנדו" הבריטיות שמשו לו סדן ופטיש כאחד.

השם עצמו - "קומנדו" - הנו יליד מציאותו של עם קטן אך אמיץ, אשר ידע לעמוד על משמר חונו וקיומו. שלובו של מושג חדש זה במסכת המלחמות הגדולות של ימינו אלה איננו גורע מערכו המיוחד, הטבוע במקורו זה.

קפטן ס. פולס

* הקומנדו ומלחמת זמננו *

אפשר לומר, כי ראשיתן של יחידות הקומנדו נעוצה במסע הנורבגי, כאשר הועסקו פלוגות בלתי-חליות מסוימות לשם ביצוע תפקידים מיוחדים; והדבר נעשה בשלב מוקדם למדי בהתפתחותן ולפני שקיבלן את האימון הדרוש. לאחר פנוי צבא המשלוח הבריטי מדונקרק לזכרו פלוגות אלו לבטליונים, מקורו של השם - בשרדות הבלתי-חליות של הבורים בימי מלחמת אפריקה הדרומית - והוא פרי כוהן-דימויו של ראש הממשלה. ברם, אם כי היה זה שם רבירושם, אינו סבור שהיחידות עצמן היו מרוצות ממנו בהתחלה. וזכרנו, שבזמן בקורי באחת מהן בחורף 1940/41 לא רצו הקצינים לשמוע עליו. על בקורי זה כתבתי כבר אז משהו וכן על הרמה הגבוהה של האימון ביחידות הקומנדו, שתיארתו אותן בתור, חיילות מאומנים במיוחד, וציינתי את מומחיותן בתרגילי-לילה, יריד צעיר שלי, שפיקד על הפולשים בתרגיל זה, לא תור מהפשיטה בסן-נור. כמה מדרכי-התנהגותה הבלתי-חליות של הקומנדו המיוחדת הזאת שעשעוני. לאחר תרגיל לילה, שנמר במאות, הוגד לאנשים שהם יכולים, לחזור עכשיו הביתה, והם הלכו בצמדים ובשלשות לאכסניותיהם כדרכים שבחרו לעצמם. וכל עוד הם היו מופיעים למפקד, נקיים ומסודרים, בשעה הדרושה למחרת בבוקר, לא שם איש לב ליותר מזה. ברם, על המשמעת הקפידו. אדם שיצא בלתי-מסודר צפוי היה מיד לאיינעיות. מאד מאד הקפידו על ההצדעה.

* מתוך מאמר ב-"The Illustrated London News"

קצין צעיר, כשפגש בכפר סמוך שני חיילים מיחידה אחרת ששרכו דרכם על ידו מרושלים כשדיריהם תחובות בכיסיהם וכלי שהצדיעו, רקי סיפחם לפלונתו ואילצם לצעוד יחד אתה מרתק של חמשה מיל בשדה.

אף כיום מצויים קצינים קשישים ידועים שאינם גורסים את עקרון הקומנדו, הור למסורת הצבא הבריטי בתקופתו האחרונה. אולם מן הרין הוא, שמסורת זו לא תעמוד בדרכה של הקרמה שחלה במלחמה זו, שתנאיה שונים לחלוטין מתנאי כל מלחמה שנתנסינו בה עד עתה. סבורני, שרובם הנדול של אלה שהשלטון בידם הגיעו סוף סוף לדעה זו והם מכירים בערכם, אם כי אולי לא בהכרחיותם של חיילות מסוג זה. אין הקומנדות מורכבות מ.בני-אדם עליונים. מבחן הסבל וההתמדה שלהן הוא באמת בלתי הגיל, והוא עולה במקצת על אלו של יחידות רגילות, משום השעם הפשוט, שהכושר הגופני הממוצע של אנשים בהמון מן ההכרח שיהיה נמוך יותר מזה של אנשים שנבחרו במיוחד. אולם ההבדל הזה לעתים קרובות קטן הוא.

הקו האפני הכולט באימונה של הקומנדו טבוע בהכשרתה לפעולות אמפיביות, בטפוח כושר השימוש בסירות, ובכלל זה בסירות-גומי מתקפלות, וכן ביכולת עליה לחופים סלעיים. אם יש בציוורו של איש הקומנדו חלק שהוא אפני לו במיוחד, יותר מאשר כל חלק אחר, הרי זה ווג הנעלים שסוליותיהן עשויות חבלים, וכן מלמדים אותם לשפם בהרים, היות ויתכן שיושל על יחידות הקומנדו לחצות הרים בקבוצות קטנות וללא כל אמצעי תובלה, כשעליהן להתפרנס מהמצוי באותו חבל ארץ עצמו. אימונו של חיל הרגלים, התופס כמחצית אימונה של הקומנדו, הוא אימון תקין, פרט להדגשה מיוחדת של הקליעה. בעבר, והריני מניח שגם כיום, חייב היה אדם להיות קלע ממדרגה ראשונה לפני שיתקבל לקומנדו, ואימונו בקליעה נמשך גם לאחר הצטרפותו אליה.

אין יחידת הקומנדו מורכבת מכיוונים. לפי נסיוני אני, לפחות, נראה לי כשפום הרגיל ביחידות אלו האדם השקט והשקול בדעתו. לעומת זאת, השפום המתפאר והמתנשא על אחרים, השואף להבליט את עצמו בכל פעולה, משולל כרגיל את מדת התבונה והשליטה העצמית; והרשע קרירות והאכזרי, אולם בעל-היכולת והמצוי בכטליון הס. ס. הנרמני, גדל רק לעתים רחוקות מערבה לדהיין, אם מותר לי לסמט לרנע הצדה, הייתי מביע את סלידתי מהאיריאל של בעל-האנרוף המתנשא, המונש לנו לעתים קרובות על-ידי סופרים ידועים בעתונות העממית. אנשים כאלה לא יהוו חיילים מעולים; הרבה יותר אפשרי הוא, שיהיו מרצחים ובוזיים—הנדלים בדרך מקרה על קרקעו של כל צבא המונים. ברם, העמולה ממין זה מסייעת לגלוי האינסטינקטים השפלים ביותר שבאדם, ולימוד זכות על הפרת כל הסכם שהאומה התחייבה לשמור עליו—סכנה כרוכה בו מכמה בחינות. קצין סיני סח לי לא מזמן, שמצביאו העליון מקפיד על יחס טוב לשכויים יפניים, שמוינים אותם יפה, מלבישים ומאכסנים באותה ארץ עצמה שהם וחבריהם לנישק החריבוה באופן שיטתי.

עוד עלול לבוא הזמן, כשיחידות הקומנדו תרחבנה את היקף פעולתן, אם תבוצע

פלישה רבתי לאחד מחלקי היבשת, הרי שהן תפעלנה בחיות הקלמית ובאנפי הצבא. התמחותן בפעולות-סיוור ובמעשי-הריסה—ערכה לא יסולא או בפז. רבים מהם למדו שפות זרות שונות, מה שינדיל את יכלתם בהשגת אינפורמציה. אני כשלעצמי סבור, שזרזו נסיון שכדאי לעשותו. זהו כוח אשר, כנראה, נועד לו מקום במלחמה המודרנית, הדורשת יכולת אישית והחסרה חיות מסודרות ותקינות. בכל מלחמה, ואף בזו המתנהלת בקנה-המדה הנרחב ביותר, מצוי כיום יסוד של גריליה — והקומנדות הרי הן מורכבות מאנשי הגריליה המשובחים ביותר. אימונן היה כה ממושך ויסודי, שחוץ מבמקרים של הופעת רעיון חדש אין הן זקוקות כיום ברוב המקרים כמעט לשום דבר מלבד לחכות לשעת הכושר. שמעתי על פלוגה אחת, אשר מחוץ לאותו זמן שהיא נקראת להשתתף בתרנגילים עם פלוגות אחרות, הקרישה את זמנה להקניית השכלה לחייליה במשך שבועות אחדים רצופים; וזה משום שהיא כבר התמחתה והשתלמה בכל ענף וענף מתורת-החייל אשר מדריכה יכלו רק להעלות על דעתם.

ארתור בריאנט

לדמותו של איש הקומנדו*

אחד השגינות האחרונים של זמננו, העשוי אמנם לחלוף, הוא — הפרזה בחשיבותה של ה"ק ש י ו ת". והרי הפרזה זו היא נטולת טעם ממש כהפרזה בחשיבותה של הרכות, אשר כה בלטה בהשקפת-החיים העממית ובתעמולה החברתית שלנו לפני שנים מועטות. בסוף שנות העשרים ובראשית שנות השלושים היתה ההמנעות מכל רמז, שאומץ וכוסר-סבל גופניים יש בהם משהו חיובי — «לאידיאל הנשגב» (bean ideal) בחיים המדיניים, בעתונות ובספרות ששלטו אותה שעה. בתור דוגמה. המעידה עד היכן הגיע אכסורד מקובל זה, אוכל לספר, כיצד נתבקשתי לפני שחות מתשע שנים מאת הרדיו הבריטי שהרציתי בו על «ההרפתקן האנגלי». ** להדגיש את חשיבותה של ההרפתקה הרוחנית והאינטלקטואלית ולדלג על הגופנית והמלחמתית. ההנחה היתה, שהרבה יותר אומץ יש בדבר, לכתב ספור על נושא נועז, מאשר להסתער כחית-טרף על חפצה או למות מות-אווילים בקרב בלתי שווה, כדוגמת סיר ריצ'רד גרינוויל או גנרל גורדון. *** זכור לכולם הלצון הנפלא שחמד לו על זה האחרון הסופר השנון והעדין מר ליטון סרקי המנות. בימים הטובים ההם שבין שתי המלחמות אפשר היה לשבח לוחמים מסוגם של נלסון ווילינגטון אגב המתקת הדין שלטוב-לב. גבורים קדומים אלה היו כמוהם כאפס בעיני הידעניים המתורבתים, שבכלומסברי או בהמסטיד ****. האנושיות בגרה מכדי למצא ענין בהגוששויות גסות כאלה ומרשה מהן.

ברם, לאחר המלחמות במנג'וריה, בחבש ובספרד, התחילה דעת-הקהל הדימוקרטית

* מתוך "The Illustrated London News."

** המלה adventure במקור האנגלי, משמעותה רחבה יותר, ולעתים גם נעלה יותר. מוזל של מושג «הרפתקה» בעברית. — המער.

*** סיר ריצ'רד גרינוויל, רב-חובל בריטי בסוף המאה ה-17, שיצא לקרב עם צי ספרדי, שעלה עליו בכוחו פי עשרה, ונספה במערכה; גנרל גורדון הגן עם קומץ חיילים על העיר חרטום עד הסוף בפני המוני גייסותיו של המהדי. — המער.

**** רובעי הספרות והאינטליגנציה במרכז לונדון ובצפון-מערב. — המער.